

Vài Kỷ Niệm Nhỏ Với Nhạc Sĩ Văn Phụng

Nhiếp Ảnh Gia & Soạn Nhạc Gia *Lê Văn Khoa*

Một buổi tối cuối năm 1973 tôi đến nhà nhạc sĩ Văn Phụng trước giờ giới nghiêm độ 20 phút. Văn Phụng và ca sĩ Châu Hà ở ngoại ô Sài Gòn, cùng đường với tôi, cách nhau non một cây số, nhưng chúng tôi chỉ gặp nhau vài lần thôi. Văn Phụng và Châu Hà vừa từ phòng trà về đến nhà, chưa kịp ăn tối. Hai vợ chồng Văn Phụng-Châu Hà vui vẻ tiếp tôi thật ân cần dù vừa mệt, vừa đói. Trong câu chuyện, ông cho biết còn phải thức đến bốn năm giờ sáng để soạn hòa âm cho những bài nhạc sắp thu thanh và chơi ở phòng trà. Đêm nào cũng chừng đó sinh hoạt và đêm nào cũng dành chừng đó thì giờ cho sinh hoạt âm nhạc của ông. Chúng tôi bàn nhau về một show truyền hình Tết cho băng tần số 9 của đài Truyền Hình Việt Nam.

Tôi thuê hình chương trình thiếu nhi “Thế Giới của Trẻ Em” ở phòng A vừa xong, các em thiếu nhi và tôi kéo nhau qua để tiếp Văn Phụng bên phòng B. Chúng tôi vận dụng cả hai cây đàn piano của đài truyền hình. Nhạc sĩ Văn Phụng một piano và tôi một piano. Chúng tôi hòa đàn với nhau các bài nhạc vui của ông và bài “Xuân Hẹn Mặt” có các em thiếu nhi cùng hát. Một chương trình đơn sơ nhưng linh động và vui nhộn, hợp với không khí Xuân. Tôi còn có cơ duyên cộng tác với Văn Phụng và Châu Hà trong một chương trình khác, thu nhạc cho phim “Yêu” theo tiểu thuyết của Chu Tử. Văn Phụng viết nhạc cho phim này. Tôi lãnh phần tập và đưa một tốp ca nữ đến hát đệm cho Châu Hà thu thanh nhạc đề chính của phim.

Năm 1998 Văn Phụng và Châu Hà sang quận Cam trong một chương trình nhạc do Ban Hợp Xướng Ngân Khơ tổ chức ở La Mirada Theatre, California, để vinh danh ông, nhạc sĩ Phạm Duy và nhạc sĩ Hoàng Trọng. Lần này chúng tôi không hòa nhạc với nhau vì ông là khách danh dự. Tôi trong vai trò người hòa âm và điều khiển dàn nhạc giao hưởng cùng các ca sĩ trình diễn nhạc của ông. Nhạc sĩ Văn Phụng tuy yếu nhiều nhưng trên sân khấu tinh thần ông vẫn lạc quan, lối nói vẫn sôi động, sang sảng với nụ cười luôn nở rộng trên môi. Trong chương trình này ông cho biết ông hãnh diện là người Việt Nam, đồng lúc để lộ một đức tính rất đáng quý: tính khiêm nhường. Nguyên văn lời nói của ông giữa những tiếng vỗ tay như sấm nổ của khán giả, như sau: “Đầu tiên, tôi cảm ơn Thượng Đế đã sinh ra chúng ta. Thứ nhì, cảm ơn tổ tiên, tổ quốc Việt Nam đã sinh ra chúng ta. Xin cảm ơn cha mẹ chúng tôi đã sinh ra chúng tôi nghèo hèn như thế này, tầm thường như thế này, mà bữa nay được đứng vinh quang ở trên một sân khấu lộng lẫy như thế này. Tiếp theo là tôi cảm ơn vợ tôi đã giúp

tôi rất nhiều trên đường đời, cũng như trong sự nghiệp sáng tác của tôi, hòa âm của tôi . . .”

Bản chất hồn nhiên, cười to cởi mở bộc lộ cá tính của ông và cá tính này cũng chở đầy trong tác phẩm của ông. Mấy ai không biết “Ô Mê Ly!”? Có ai không vui lây khi “Ghé Bến Sài Gòn”? Dù “Tôi Đi Giữa Hoàng Hôn” nhưng đây là một hoàng hôn yêu đời chứ không phải khí quyển của vùng ánh sáng sắp tàn. “Vui Đời Nghệ Sĩ”, “Giang Hồ”, đã là “Giấc Mơng Viễn Du” của người nhạc sĩ từ đất Bắc vào Nam, rồi an nghỉ tại Hoa Kỳ. Bất cứ nơi nào Văn Phụng bước chân qua, ông đều để lại một vài bài ca: “Bức Họa Đồng Quê”, “Bên Mái Tranh Hiên”, “Ghé Bến Sài Gòn”, “Nhớ Bến Đà Giang”, “Trăng Sơn Cước”, “Kinh Thành Bừng Nắng”, “Sóng Vàng Trên Vịnh Nha Trang”, “Sáng Trăng Trên Đảo Pulau Besar” v.v. . .

Không phải Văn Phụng không thích viết nhạc tình cảm. Những tình khúc như “Suối Tóc”, “Tiếng Dương Cầm”, “Yêu”, “Yêu và Mơ”, “Chung Thủy” v.v. . . , vẫn còn được truyền tụng. Cả những ca khúc gần đây nhất như “Một Thoáng Thoáng Qua” (1997), “Cung Diệu Tình Yêu” (1999, cùng viết với Song Ngọc), cũng chất ngất hương yêu.

Nhưng sự thành công lớn nhất của ông là từ thập niên 60 ông đã thổi vào làng nhạc Việt một luồng gió mới vui tươi, lành mạnh, với nét nhạc trong tiết nhịp linh động theo thể điệu thịnh hành của Tây Phương. Sự mới mẻ đó như ngọn lửa ấm làm phấn tỉnh những người trẻ yêu nhạc Việt đang phải nhai đi nhai lại một số bài bản giới hạn có trước thập niên 50.

Dù chúng tôi không gặp nhau thường nhưng giữa chúng tôi có sự tương kính đặc biệt. Tôi rất yêu nét nhạc của Văn Phụng nên đã hòa âm nhiều ca khúc của ông cho tam ca và song ca nữ được nhà tôi và cô bạn thân (Ngọc Hà và Bích Hợp) trình diễn thường. Hiện nay đôi song ca Ngọc Hà và Thanh Vân vẫn trình diễn những ca khúc này. Một số nhạc phẩm khác của ông do tôi soạn cho hợp ca với dàn nhạc giao hưởng, đã được Kim Tước, Nguyễn Thành Vân và Ban Hợp Xướng Ngân Khơi trình diễn nhiều lần. Có lẽ ông chưa có dịp nghe hết các bài này.

Nhạc sĩ Văn Phụng tiếp tục viết nhạc cho đến phút cuối đời. Tuy chúng ta vĩnh viễn mất Văn Phụng nhưng nhạc của ông vẫn còn ở với chúng ta và chắc chắn sẽ còn lưu lại cho nhiều thế hệ sau.